

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2023 - 9870
Den 25. november 2024

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 15 til L 38, forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (styrket affaldstilsyn, herunder modtagekontrol og håndhævelse af forbud mod destruktion af usolgte forbrugerprodukter og ophævelse af bestemmelser om genbrugsområder på genbrugspladser) stillet den 20. november 2024 af Marianne Bigum (SF), og Leila Stockmarr (EL) og Katrine Robsøe (RV).

Spørgsmål nr. 15 til L 38

"Spørgerne takker for, at ministeren med svar på spørgsmål nr. 14 gør spørgerne opmærksom på, at spørgsmål nr. 14 kan tolkes anderledes, end spørgerne havde tiltænkt. Spørgerne vil gerne præcisere, at det, spørgerne ønsker, er, at kommunerne fortsat skal have lov til at gebyrfinansiere de områder, som ministeren med svaret på spørgsmål nr. 12 skaber usikkerhed om hjemlen til at finansiere. Vil ministeren derfor yde teknisk bistand til et ændringsforslag med bemærkninger, som i højere grad rummer spørgernes ønske, og som sikrer, at kommunerne fortsat har mulighed for at gebyrfinansiere genbrugsaktiviteter i det omfang, disse aktiviteter har en tilknytning til kommunens affaldsordninger, herunder genbrugsområder på genbrugspladser?"

Svar

Miljø og Ligestillingsministeriet har sammen med Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet set på spørgsmålet og ændringsforslaget. Spørgsmålet forstås således, at der ønskes at skabe en ny hjemmel til at gebyrfinansiere de områder, som svaret til spørgsmål 12 omhandler. Spørgsmål 12 går på gebyrfinansiering af genbrugsområder, herunder byttehjørner, på genbrugspladser.

Det tekniske ændringsforslag er derfor udarbejdet for at lave en særskilt ny hjemmel i forhold til at gebyrfinansiere genbrugsområder på genbrugspladser. Gebyrfinansieringen afgrænses således til at dække genbrugsaktiviteter i det omfang, disse aktiviteter har en tilknytning til kommunens affaldsordning for genbrugspladser. Med dette ændringsforslag skabes der en ny lovhjemmel i forhold til, at kommunerne kan gebyrfinansiere dækning af udgifter til planlægning, etablering, drift og administration af genbrugsområder på genbrugspladser.

Med genbrugsområder forstås et område på en kommunal genbrugsplads, hvor genbrugsgenstande kan afleveres og tages. Genbrug defineres i affaldsbekendtgørelsens § 3, nr. 23, hvoraf det fremgår, at genbrug er enhver operation, hvor produkter eller komponenter, der ikke er affald, bruges igen til samme formål, som de var udformet til. Genbrugsgenstande forstås dermed som genstande, der uden videre forberedelse kan genbruges.

Ændringsforslaget afgrænser gebyrfinansiering til ikke at omhandle kommunale genbrugsaktiviteter uden for genbrugspladsen. Gebyrfinansieringen omfatter heller ikke kommunale genbrugsbutikker.

Endvidere bemærkes, at kommunerne fortsat skal iagttage øvrige regler, herunder kommunalfuldmagtsregler samt konkurrence- og statsstøtteretlige regler.

Det er vigtigt, at genbrug styrkes, og at der dermed sker affaldsforebyggelse. Det ligger mig derfor meget på sinde, at der bliver fundet en løsning, så genbrugsaktiviteterne på kommunernes genbrugspladser kan fortsætte. Jeg er aktuelt ved at undersøge den rejste problemstilling, som dog skal afsøges nærmere, inden jeg kan meddele om jeg kan støtte forslaget.

Jeg har indhentet bidrag fra Klima- Energi- og Forsyningsministeriet, og ændringsforslag med det ønskede indhold kan formuleres som følger.

Magnus Heunicke

/

Nina Espegård Hassel

”Ændringsforslag til L 38 – Forslag til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Styrket affaldstilsyn, herunder modtagekontrol og håndhævelse af forbud mod destruktion af usolgte forbrugerprodukter og ophævelse af bestemmelser om genbrugsområder på genbrugspladser)

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af (...) tiltrådt af (...):

Til § 1

1) Efter nr. 2 indsættes:

01. I § 48 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan endvidere fastsætte gebyrer til dækning af udgifter til planlægning, etablering, drift og administration af genbrugsområder på genbrugspladser.«
Stk. 3-8 bliver herefter stk. 4-9.

[Hjemmel til gebyrfinansiering af genbrugsområder på genbrugspladser]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås med ændringsforslaget, at kommunalbestyrelsen kan fastsætte gebyrer til dækning af udgifter til planlægning, etablering, drift og administration af genbrugsområder på genbrugspladser.

Der findes hverken i miljøbeskyttelsesloven eller i administrative regler en eksplicit hjemmel til, at initiativer vedrørende genbrugsgenstande kan finansieres over affaldsgebyrerne.

Med ændringsforslaget skabes en særskilt ny hjemmel til, at genbrugspladsgebyret fremover vil kunne dække udgifter til planlægning, etablering, drift og administration af genbrugsområder på genbrugspladsen.

Det er frivilligt for kommunalbestyrelsen at etablere et genbrugsområde på genbrugspladsen. Med et genbrugsområde menes et område på en kommunal genbrugspladsplads, hvor genbrugsgenstande kan afleveres. Med genbrugsgenstand menes genstand, der ikke er affald, og som indleveres på genbrugsområdet som genbrug.

Kommunalbestyrelsen har i medfør af almindelige kommunalretlige grundsætninger en forpligtelse til at handle økonomisk forsvarligt, og kommuner må ikke uden lovhjemmel yde tilskud til enkelte personer eller enkelte virksomheder, som kan resultere i en uretmæssige

markedsfordel. Kommunalbestyrelsens lokale udmøntning af bestemmelsen skal i den forbindelse iagttage almindelige konkurrence- og statsstøtteretlige regler.

Udgifter til planlægning, etablering, drift og administration af kommunale genbrugsbutikker samt udgifter til, at kommuner eller kommunale institutioner og virksomheder genbruger eller istandsætter genstande, der indgår i ordningen for genbrugsområder, vil dog ikke kunne dækkes af gebyret. Gebyret vil endvidere ikke kunne dække udgifterne til kommunernes øvrige initiativer for så vidt angår genbrugsgenstande, og som ikke finder sted på genbrugspladsen. Derudover vil gebyret endvidere ikke kunne dække udgifterne til genstande, som er indleveret på genbrugspladsen som affald, men som kommunen efterfølgende vurderer kan genbruges uden videre forberedelse og flytter til genbrugsområdet. Planlægning, etablering, drift og administration i den forbindelse kan i stedet gebyrfinansieres af kommunalbestyrelsen efter den gældende bestemmelse i miljøbeskyttelseslovens § 48, stk. 1, da genstandene er indleveret som affald.

Det forventes, at der med hjemmel i den gældende miljøbeskyttelseslovs § 48, stk. 4, vil blive fastsat regler om, at udgifterne til genbrugsområderne vil kunne omfattes af genbrugspladsgebyret for henholdsvis husholdninger og virksomheder.

Det bemærkes, at ændringsforslaget ikke vil ændre på de grundlæggende principper for gebyrfastsættelsen. Kommunalbestyrelsens fastsættelse af genbrugspladsgebyret vil således fortsat være underlagt hvile-i-sig-selv-princippet, og der vil skulle opnås fuld dækning af de omkostninger, som gebyret omfatter, men kommunen må ikke optjene et overskud. Derudover skal krydssubsidiering så vidt muligt undgås. Det betyder eksempelvis, at kommunen ikke må lade husholdninger betale for omkostningerne for virksomheder.

Ændringsforslaget vil endvidere ikke ændre på gældende ret i forhold til, at alle husholdninger i kommunen betaler gebyr for, at ordningen stilles til rådighed for husholdningerne, mens virksomheder alene betaler gebyr, når de gør brug af genbrugspladsen.